

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Сергій Козіброцький¹, Павло Тарнавський²

¹Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки, Kozibrotskyu.Sergiy@ynu.edu.ua;

²Магістрант факультету фізичної культури, спорту та здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вступ. Фізичне виховання у закладах вищої освіти спрямоване на збереження і зміцнення здоров'я студентів, забезпечення фізичної готовності до життєдіяльності й високопродуктивної праці. Важлива та невід'ємна складова частина навчального процесу – оцінювання, за допомогою якого забезпечують перевірку результативності навчання і виховання студентів [2].

Багатоаспектність оцінювання навчальних досягнень зумовили різноплановий науковий пошук, а саме: перспективи оцінювання результатів навчання в контексті компетентнісного підходу, врахування особливостей оцінювання знань, умінь і навичок студентів відповідно до кредитно-модульного навчання, узгодження умов діяльності студентів і викладачів у процесі контролю, вибір раціональних форм і методів діагностики навчальних досягнень.

Методи дослідження. Теоретичні: вивчення і аналіз наукових джерел з проблеми дослідження, нормативних і програмних документів, порівняння, систематизація, класифікація, узагальнення здобутих теоретичних та експериментальних даних; емпіричні: методи педагогічної діагностики, що передбачають систематичне і цілеспрямоване спостереження, бесіди.

Результати дослідження. Специфічною особливістю фізичного виховання, що відрізняє його від розумової освіти і виховання, є його переважна спрямованість на біологічну сферу людини: зміна її форм, функціональних спроможностей окремих систем організму, розвиток рухових якостей, навчання рухових дій, підвищення опірності зовнішнім чинникам [1]. Завдання навчальної дисципліни “Фізичне виховання” у закладах вищої освіти визначають такими напрямками, як підтримка соціально обґрунтованого рівня фізичної підготовленості студентів, протидія негативним чинникам, що впливають на здоров'я і навчання засобами фізичного виховання, вміння самостійно використовувати засоби фізичної культури в праці та відпочинку, формування загальної та професійної культури, здорового способу життя [3].

Проблема об'єктивного контролю якості знань студентів завжди була пріоритетною. Вона не втратила своєї актуальності й на сучасному етапі розвитку нашого суспільства, оскільки і сьогодні ми не можемо гарантувати стовідсоткового досягнення прогнозованих результатів навчання.

Середні програмні вимоги до оцінки навчальних досягнень студентів найчастіше не відповідають їхнім можливостям унаслідок індивідуальності розвитку організму [4]. Незважаючи на те, що в науково-методичній літературі в останні роки з'явилося достатньо досліджень із питання оцінювання навчальних досягнень студентів на заняттях фізичної культури, все ще не існує критеріїв оцінювання, які були б зорієнтовані на оздоровчу мету фізичного виховання у вищій школі та були особистісно зорієнтованими. Вирішення цієї проблеми дасть змогу не тільки вдосконалити систему оцінювання навчальних досягнень студентів на заняттях фізичної культури, але й значно підвищить їх мотивацію до занять фізичними вправами. Усе це зумовлює актуальність і доцільність наукового пошуку подальшого вдосконалення системи оцінювання навчальних досягнень студентів із фізичної культури [5].

Одним із ключових питань оцінювання навчальних досягнень студентів є шкала вимірювання знань школярів та студентів, багатий досвід якої мають іноземні заклади освіти. Досвід побудови та розвитку шкали оцінювання навчальних досягнень школярів і студентів різних країн світу, вказує на неможливість уніфікування шкали оцінки, обрання однієї єдиної для всіх шкали вимірювання знань студентів і ствердження, що вона найкраща. Один з шляхів до успішного розв'язання питання реформування шкали вимірювання знань – накопичення досвіду, аналіз результатів досліджень у цій галузі та запозичення найкращого з наявного.

Шкала оцінювання ECTS була розроблена для того, щоб допомогти навчальним закладам перенести оцінки, виставлені місцевим закладом. Вона представляє додаткову інформацію щодо роботи студентів, а не замінює загальні оцінки. Заклади вищої освіти приймають власні рішення щодо використання шкали оцінювання у своїй власній системі.

Упровадження компетентнісного підходу до організації навчального процесу передбачає особистісно-діяльнісний вимір результатів навчання кожного студента, що підвищує його зацікавленість і відповідальність. У таких умовах оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання

студентів полягає у визначенні міри практичного застосування набутих знань, умінь і навичок у здоров'язбережувальній діяльності. Тому методика оцінювання повинна реалізовуватись за такими видами діяльності: засвоєння теоретико-методичних знань; засвоєння техніки виконання фізичної вправи; підвищення рівня фізичної підготовленості, засвоєння вмінь самостійного виконання фізичних вправ та участь у спортивних змаганнях [3].

Оцінювання вміння самостійного виконання фізичних вправ має здійснюватись на основі або врахування відсотка зростання особистих результатів фізичної підготовленості, або участі у спортивних змаганнях різного рівня. Такий підхід зумовлено тим, що самостійні заняття фізичними вправами незалежно від мети і спрямованості приведуть до розвитку фізичних якостей. Нарахування балів за відсотки зростання фізичної підготовленості проведено з урахуванням отриманої індивідуальної динаміки результатів тестування [4].

Висновки. На практиці немає ідеальних систем оцінювання, а кожна з них, що використовують, має свої і сильні, і слабкі сторони. Так от треба шукати не ідеальні системи, а проектувати ті, які мають велику кількість продуктивних переваг.

Джерела та література

1. Дубогай О. Д., Євтушок М. В. Тенденції розвитку оцінювання фізкультурно-оздоровчих досягнень студентів: інноваційний світовий досвід. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2008. Т. 2. С. 99–104.
2. Круцевич Т. Ю., Петровський В.В. Управління процесом фізичного виховання. Київ: Олімп. л-ра, 2008. 379 с.
3. Ковальчук В. Я. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання студентів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. 2012. № 4 (20). С. 285–288.
4. Ковальчук В. Я. Науково-методичні засади оцінювання навчальних досягнень з фізичного виховання студентів. *Молодіжний науковий вісник. Фізичне виховання і спорт* : журнал. 2014. Вип. 16. С. 31–35.
5. Носко М. О. Здоров'язбережувальні технології у фізичному вихованні. монографія. Київ : СПД Чалчинська Н. В., 2014. 340 с.